

LIETUVA STABDO BOLŠEVIKŲ ORLAIVIUS

BERLYNAS, birž. 17. — Naujas tarptautinis nuotikis įvyko Kaune. Birželio 15 d. Lietuvos karo ofiso parėdymu tenai sustabdytas skrajojantis tarp Karaliaučiaus ir Maskvos bolševikų lėktuvas.

Tas padaryta pasiremiai šalies apsauga. Nes skrajojanti per Lietuvą lėktuvai respublikai yra pavojingi visais žvilgsniais.

Lėktuvas Kaune išlaikytas visą valandą. Paskui leista jam skristi į paskirtą vietą.

Juoni skrido bolševikų valdžios kurierais. Apie tą atsitikimą tuojuos painformuota Maskva. Bet Lietuvos vyriausybė nusprendė, kad ateity tik bolševikų valdininkams bus leidžiama skristi Lietuvos padangėmis. Bolševikų valdžia antrytojuos paskelbė protestą. Sako Lietuva tuo pasielgimu peržengia sutartį, padarytą gegužės 5 d. Pasiremiai ta sutartimi, taigi, ir atidaryta per Lietuvą Rusijos su Vokietija oru susisiekimas.

Prancijos Premieras Londone KONFERUOS JIS SU ANGLIJOS PREMIERU

PARYŽIUS, birž. 17. — Prancijos premieras Poincare vakar išvyko Londonan, Anglijos sostinė. Tenai jis turės konferenciją su Anglijos premieru Lloyd George.

Pramatoma, kad abiejų premierių konferencijoje turės būti nemaži ginčai Vokietijos klausime. Pranciją svarbiausia apėina kontribucija.

Kuomet bankininkų suvažiavimas čia pakėlė kontribucijos klausimą. Prancija išpradžių atsidurė keblian padėji man.

Tečiaus veikiai atsigavo iš tos nuostebos ir paskelbė kontribucijos klausime tokį nusistatymą:

Nesutikti su kontribucijos mažinimu. Bet jei sutikti, tai tik su sąlyga, idant Anglija ir Amerika sumažintų vidujines Prancijos skolas.

Prancijos vyriausybė tvirtina, kad ji neturinti iško atstatinti sumaikintų savo šalies

plotų. Tas atstatymas turi būti padengtas Vokietijos kontribucija.

Anglijos vyriausybė yra kitokios nuomonės. Ji tvirtina, kad Prancija per daug reikalauja. Ir, matyt, galisi Anglija kituomet sutikusi su tokia aukšta kontribucija, kokios Vokietija neišgalia atmokėti.

Pačioje Prancijoje jau ištiktinima, kad Vokietiją neišgalia per daug mokėti aukštesnėmis morkėmis. Delto norima sumažinti piniginę kontribuciją ir podraug padidinti įvairiais Prancijai reikalingais daiktais kontribucija.

Tečiaus viešoji pranezų opanija šiandie nustatyta už Rulro užėmimą ir militariu keliu kontribucijos kolektivizma.

Negalima iškalno musakyt, kas išeis iš premierių konferencijos. Gal Poincare reikalaus Anglijos sankeijos užimti Ruhą.

SU STREIKLAUŽIAIS ATIDARYTA KASYKLA.

APSTATYTA SARGYBOS SU KULKASVAIDŽIAIS.

HERRIN, Ill., birž. 17. — Už šešių mailių į rytus nuo čia atidaryta viena anglų kasykla ir keliolika streiklaužių dirba. Kasykla priguli Lester & Sherwood bendrovei.

Kasykla apstatyta tirštai sargyba. Ji turi kulkasvaidžius.

Pranešta, kad per dieną kasykloje galima pagaminti apie 20 vagonų anglų.

Bendrovė sakosi nesena kreipėsi į anglekasių unijų prezidentą Farringtoną, idant jis leistų streikininkams dirbti sumažinta užmokesni. Bet prezidentas nesutiko. Tad bendrovė apsiginklavo ir pradėjo darbus.

AMERIKONISKI KORESPONDENTAI NIEKO NEDARO.

HAGUE, birž.-17. — Čia Taikos Rumuose ekonominės konferencijos posėdžius nutarta laikyti už ujdarytų durų, ty, slapta.

Tam aštriai pasipriešino Amerikos laikraščių korespondentai. Jie pakėlė protestą. Kuomet tas negelbėjo, korespondentai varu įsiveržė į Ruuus. Paskui juos pasiusta policija. Bet policija nesutiko pašalinti iš Rumų amerikonių.

Suprantama, korespondentų pastangos visvien neduos jiems goistinių vaisių.

SUDESGĖ 5 MILIONŲ VERTES VASARNAMIŲ.

NEW YORK, birž. 17. — Arverne, L. L. pakilęs gairas sumaikino daugiau 400 vasarnamių ir keletą viešbučių. Kad sulaikyti gaisro plėtimąsi visa eilė vasarnamių dinamitu sugriauta.

Apie 20,000 vyrų, moterų ir vaikų liko be pastogės.

Gaisro laiku tvarkos prižiūtikų trumpoj ateity įvesti svarbias legislatives reformas salos finansiniuose reikaluose, kareivinių.

FINANSISTAS MORGANAS LONDONE.

Tarės konferenciją su premieru.

LONDONAS, birž. 16. — Iš Prancijos čia gryžo Amerikos finansistas J. Pierpont Morgan. Kaip šiandie jis su premieru Lloyd George turės konferenciją apie Vokietijos padėtį ir karo kontribuciją. Gi ateinantį pirmadienį Anglijos premieras rengiasi turėti konferenciją su Prancijos premieru, Taigi, pirm tos konferencijos yra svarbu Anglijos premieriui susipažinti su Amerikos finansisto nuomone.

Negali būti jokios abejonės, kad kq Morganas pasakys premieriui, tai tas visa padarys į Anglijos valdžia įtakos Europos nusistatymo žvilgsniai. Ir tas Angliją dar daugiau sustiprins jos pasiketinime priešintis Prancijos reikalavimams.

Vokietijos padėtis.

Morganas, be abejonės, pasakys Anglijos premieriui, kad Vokietija negavo tarptautinės paskolos tik del Prancijos nusto nusistatymo. Ir praneš apie tikrąją Vokietijos padėti.

Nors spaudžiama Vokietija pasižada santarvės atpildymo komisijai pildyti tos komisijos paduodamas sąlygas, bet, aiškus daiktas, tų visų sąlygų ji negalės išpildyti kadir noridama. Nes tam tikslui neturi reikalingų finansinių spēkų.

Jei Vokietija būtų gavusi tarptautinę paskolą, ne vien ji būtų pataisiusi savo finansus, tečiaus visai Europai būtų buve daug geriau. Ta pati Prancija būtų taipai laimėjusi.

Šiandie Vokietija išnauju spaudzina daugiau poperinių markių, kad padengti visomis pusėmis deficitus. Del to markės kaina puola žemyn. Bloga visoms Europos valstybėms.

Bus naujų grumojimų.

Netolimoj ateity Vokietijai prisieis ir vėl mokėti paskirtas kontribucijos sumas. Reikia labai abejoti, kad ji galėtų teisėti.

Delto Prancija, išnauju pakils su savo paprastais grumojimais. Paskui gal kartais ji ir pavartos militarines spēkas prieš vokiečius. Juk ne veltui tokia skaitlinga armija užlaikoma. Gal su tomis spēkomis ji sutruškins ekonomine Vokietijos struktūrą, pastatytą ant poperinio kredito.

To pasekmėje nukentės Europa, ypač centralės valstybės. Vargo teks ir pačiai Prancijai ir Anglijai.

Prancija tai žino. Bet ji negali sutikti su kontribucijos mažinimu. Prancuzai ekspertai apskaito, kad jei Prancija sutiks mažinti kontribuciją, gijos skolos Anglijai ir Amerikai liks taip, kaip yra, tuomet ji turės bankrutyti, jei bus spiriama mokėti kadir vienus nuošimčius už skolas.

Delto to bankrutijimo bjo-dama Prancija ir nesutinka su kontribucijos mažinimu, Nors tas nesutikimas gali kartais duoti liudnesnes pasekmes.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

LAISVOSIOS AIRIŲ VALSTYBĖS KONSTITUCIJA.

Moterys turi balsavimo teises.

LONDONAS, birž. 17. — Prieš pat vakar įvykusius Airijos parlamentan atstovų rinkimus paskelbta Laisvosios Airių valstybės konstitucijos turinys. Konstitucijos dokumentas, tai smulkmeningoji sutrauka taikos sutarties, padaryta čia Anglijos su Airija.

Sulig konstitucijos, Airija yra dalis Britan. imper. taip, kaip Kanada arba kitos dominijos. Airija delto turi but ištikima imperijai ir pačiam karaliui.

Duoda moterims balsavimo teises. Užtikrina laisvę mokymams, tikėjimui ir sąžinei.

Svarbiausias Airijai daiktas tai taš, kad Anglija be airių parlamento aiškaus sutikimo negali versti Airijos pakilti bent kokin karan. Tik Airija turi klausyti Anglijos atsitikime, jei įvyktų bile koks aktualis prieš puolimas ir tas grumotų imperijai.

Zodziu tariant, konstituceija yra demokratine, pritaikinta prie šių laikų.

Airiai turi pasidžiaugti tokiu laimėjimu. Didesnėji jų dalis džiaugiasi. Bet mažesnėji — nepatenkinta. Stovi už respubliką.

MAINYBOS SUSIRINKIMAS LONDONE.

ROMA, birž. 17. — Italijos valstybės bankos direktorius Stringher pranešė, jog trumponoj ateity Londone įvyksis susirinkimas, kuriame bus aptariami piniginiai klausimai, kaip tai apyvarta, mainyba ir valdžios finansai.

KRAUJAS LIEJASI ŠIAURINĖJ KINIJOJ.

PEKINAS, birželio 17. — Kraujas liejasi kovojant jau kelinta diena dviem skaitlingom armijom šiaurinėj Kinijoj. Gen. Chihli armija turi labai didelius nuostolius. Jo priešo padėtis nežinoma.

ANGLYS NEPABRANGSIANČIOS.

WASHINGTON, birž. 17. — Komercijos sekretorius Hoover paskelbė, jog nežiurint anglekasių streiko, anglų kaina jokiū budu neturesianti pakilti.

ŽMONIŲ ŽUVO VĖTROJE.

SUPERIOR, Wis., birž. 17. Specialėje depežoje iš Cumberland, Wis., praneša, kad už pereitą naktį per ežerą Clear praužė baisi vėtra. Vietos sutraukytos. Žmonių žuvo.

STINNES BUVO HAGOJ.

HAGUE, birž. 17. — Čia visai netikėtai atvyko žinomas Vokietijos kapitalistas Stinnes. Atlikęs keletą konferencijų su valstybių ekspertais, tuojuos išvažiavo atgal Berlynan.

BRIUKSELIS, Belgija, bir.

17. — Gauta nepatvirtinta žinia, kad Maskvoje nužudytas belgų socialistas Vandervelde, kuris Maskvos iškeliaju gin-tų bolševikų teisme socialistus revoliucionierius.

CHICAGOJE.

PROTESTUOS UŽ KRIKŠČIONIŲ ŽUDYMA.

Šį sekmadienį Coliseum Chicago graikai surengia didelį mass-mitingą. Bus išnešta protesto rezolucija prieš turkus už krikščionių žudymus.

UZPUOLĖ NAMUS IR ATEMĖ PINIGUS.

Mrs. Helen Krajecki, 746 Blackhawk st., aną naktį neteko 7,690 dolerių, kuriuos buvo priversta atiduoti dviem jauniem įlundusiems per langą plėšikam.

Mrs. Krajecki sakosi pardu-vusi namus ir pinigus laikinai laikijusi namie. Plėšikai jai grumojė revolveriu.

ŽMONĖS GAUDO PLĖSIKA.

Miller Station, Ind., netoli Gary, nežinomas plėšikas užpuolė ir mirtinai pašovė Arthurą Mahak, buvusį policioną.

Piktadaris pasprudo į aplinkinius miškelius. Tuojuos suorganizuoti buriai žmonių ir tie leidosi ieškoti piktadario.

KARŠTIS CHICAGOJE.

Vakar Chicagoje siautė pirmakart viduvasarinis karštis. Termometrai rode 95 laips. šilumos.

Oro biuras pranešė, kad šiandie busių vėsiau.

VAIKAS SUVAŽINETAS.

Roy Christenson, 7 metų, 1642 No. Kolmar ave., užsilipo ant važiuojančio sunkaus automobiliaus, kiek palaukus per šoną iškrito gatvėn ir suvažinėtus.

Policija šoferio nearęstavo, kuomet patyrė, kad vaikas pats kaltas.

PAŠAUTAS STUDENTAS.

West side parkų poliemonas Heitz ant kampo Jackson ir Sacramento boulv. pašovė Lewis Instituto studentą Frank Hahn.

Tas studentas su kitu koku berniuku ir viena merga važiavo automobiliu. Ant mirtino kampo staiga sustojo ir poliemonas nugirdo mergos kliksmą.

Poliemonas priešoko prie automobiliaus. Tuo laiku tas berniokas išoko iš automobiliaus ir bėgti. Poliemonas paleido paskui bėgantį šuvį. Tečiaus tas pasprudo.

Tuomet poliemonas atsiskuio studentą Hahn, kuris protestavo už šaudymą ir mėgino ranką įdėti į kelinių kišeniu. Poliemonas tad staiga ji ir peršovė.

Tuo laiku iš automobiliaus išlipo ir merga ir ta kažkur pražuvo.

Hahn paimtas ligoninėn, kur mirė. Paskui suimta ir merga.

Aštuoni Chicago rinkimų

(election) teisėjai ir klerkai už suktybes Cook apskrities teismo nubausti kalėjimu įvairiems terminam — nuo 30 d. iki 6 mėnesių.

Žinios iš Lietuvos

MEDŽIŲ PILNA — O KURAS VIS BRANGSTA.

VILNIUS. A. W. praneša, jog eksportas iš Vilniaus krašto esąs suvaržytas, nes Danckan nepriimā kiek daugiau vagonų. Ir tik dabar pasisekė gauti leidimą kasdien išvežti po 60 vagonų. Išvežama daugiausia medžiai. Šio krašto geležinkelių direktorius p. Landsbergis pasakęs, jog stotys esančios pilnos priverstos medžių. Ir jeigu Danckan neįsileisų daugiau medžių krovinių, negu, kad dabar yra, tai tų medžių dauguma ieškosiant kitų portų, ir per tai lenkams busių nuostolių.

Vadinas 60 vagonų kasdien gali eiti Danckan. O kiek tų Lietuvos medelių eina į pačius Lenkus arba ir dar toliau, tai mes to nežinome, tik einama, matyt, nemažai, jeigu šiandie Vilniuje už malkų vežimą, už kurį prieš karą buvo mokama 2—3 rubliai, dabar turi atiduoti 9,000 lenkų markių, kur auksu skaitant išeina dienos kursu 4 rub. 50 kap. Musų kraštas aukso neturi, bet medžių turi, ir mes matome, kaip jie dabar virto ir už auksą brangesni. [Vilnietis]

PLĖSIKŲ ATAMANAS.

PUNSKAS. Pas mus atvyko kapitonas Čaikovskis su visa savo lenkų žandarų banda. Tur but bijo, kad naktį žydėliai neišvažytų iš Punsko, tai apie savo bustinę pilia žemę, kasā apkasus, langenyčias geležimis kausto. Žandarai ir gi tikri kipsai apsiginklavę po kelias granatas ir šautuvus vaikstingie po apylinkės kaimus, rėkaudami: "Maslo, jaje ir tt." [Vilnietis]

DUKŠTAS. Breslavos aps.

Miestelis stovi ant Kaniukų lauko ir sulig sutarties kiekvienas miestelėnas už savo sklypelį moka šio kaimo ukiniams. Bet musų žmonės nebrangina lengvai uždirbtų pinigų. Nesena gavę už sodybas pinigų visus praleido girtuokliaudami. Vienas dar prižadėjo žydėliui atvežti porą pudų bulvių, kad tik išleis-tų iš karčiamėlės be rėkmo ir trukšmo.

Reikia stebėtis, kur dingotų žmonių protas? Taip gyvendami ukininkai jokios naudos neturi iš savo žemės. Labai dažnai dar žydėliams patys daržus išaria ir savo javais užsėja. Ir tiek iš to turite, kad jūsų žmonos su mažais vaikeliais dažnai ilgai laukia, žiurdami pro langą, kada ateis tėtis. Gal gavęs pinigų šio to nupirkęs pernės. Štai, saulelei besileidžiant, pamato, kaip atklumpsi svirdakuliuodamas nuo degtinės su tuščiomis kišenėmis, labiau kaip rugpiutėje nuvargęs. Ne-nuostabu, kad tai matydamas genda jaunimas. Yra tokių išgamų, kad gaila jiems kataliko vardo. Gavėnioje šoka žydų vestuvėse. Net žydai iš tokių juokiasi ir moka taip nedaryti, juk Gavėnioje katalikams šokti nevalia. Aštuonerių metų karo rykštė, ma-

tyt, dar dukštiečių nieko neįsmokino. Vertėtų pagalvoti, prasiblaivinti ir, supratęs ko verti esate, pradėti kitaip gyventi. [V. G-s]

ČIŽIUNAI, Rimšės parap.

Braslavo apskr. Nemažas mūsų sodžius ir nemažai turime jaunimo, ypač mergaičių. Mergaitės labai apsilėidusios. Visą žiemelę praleido nieko nepasimokindamos: neskaito, nedainuoja, per tai nesupranta tėvynės meilės ir nežino, kas dabar Lietuvoj dedasi.

Velykų sulaukusios, vėl emė ragus statyti.

Jau metas jaunimui susiprasti — nuo jūsų priguli visō sodžiaus garbė ir linksnumas. Berneliai vargsta, iš mergelių dažnai pasigirsta: "To jau nėra—jam tai ir gerai."

Mergaitės taip yra tamsios, kad pajuokia tuos, kurie skaito knygas arba laikraščius. Žinoma, kad juokiasi tik jos pačios, o kvailam nedaug reikia prie juoko: parodyk pirštą, tai ir juokiasi. Mažesnieji vaikai gerai mokinami, bet kurie karo metu be mokslo užaugo, nieko gera nėra. Metas jaunimui susiprasti ir prisidėti prie tėvynės atstatymo.

JANONIS, Daugeliškio v.

Mūsų sodžiaus mergaitės šviečiasi ir užsilauko gerai. Jventadieniais susirinkdamos padainuoja gražių Lietuvos dainų. Lenkai ateidami giriasi: "Jau Vilnius lenkų, prijungtas prie Varšavos." Bet jaunimas supranta, kad lenkai nori žmones suvedžioti. Gyresi ir prieš porą metų, bet kai bolševikai pasirodė, tai visi nubėgo savo Varšavos ginti, gi Vilnius visai buvo tuomet ne galvoje. Kai lietuviai iš bolševikų Vilnių išliuosavo, tai lenkai vėl pasiskubino iš lietuvių apgaulingu keliu pagriebti, bet mes numanome, kad taip ilgai nebūs.

Iš musų sodžiaus suėmė du jaunikaičius, dabar juodu tarnauja Vilniuje — nesusėjo išėiti Lietuvon.

GATAKIEMIS, Labanoro parap.

Antri metai čia turime mokyklą. Be vaikų mokinasi ir suaugęs jaunimas vakariniuose kursuose. Mokytojauja švenčionių gimnazijos mokinys K. Trimonis, kurs gimnaziją uždarius emėsi darbo sodiečių tarpe.

CHICAGO. — Šiandie gražus oras; vėsiau po didelių karščių.

ORAS

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažian 25,000 dol. biržel. 16 d., buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Co.

Anglijos sterl. svarui 4.50
Prancijos 100 frankų 9.12
Italijos 100 lirų 5.24
Vokietijos 100 markių .31½
Lietuvos 100 auksinų .31½
Lenkų 100 markių .02